

Mellékletek:

Zlinszky János: A gyóni Zlinszky-család című kötete

Dr. gyóni Zlinszky János (Budapest, 1928. március 7. – 2015. június 18.) jogtudós életútját, szakmai és közéleti pályafutását már huzamosabb ideje lexikonok szócikkei rögzítik. Az információk tekintetében a dabasiak helyzete a személyes ismeretségen túl további előnyökkel is jár, utalva itt főként a Dabasi Újság 2018. március 7-i különszámának tartalmára. Fentiek alapján e téma esetében az életút részletes ismertetése szükségtelen, külön tekintettel a javaslat települési voltára is.

Dr. Zlinszky János munkásságának különleges része ez a 2009-ben megjelent családtörténeti kötet, mely felvezető előzményeként tekinthetjük „A gyóni nagymamánál: igaz mesék gyermekkorunkból” című előző évi összeállítást. A szerző motivációját a leghitelesebb forrásból, magától az alkotótól tudhatjuk meg a „Bevezetés” következő részletében:

„Dabas város dicséretes módon úgy határozott, hogy múltjának emlékeit, amennyire lehet, összegyűjti és tudatosítja. Egy város, egy település múltjához hozzátartozik minden emlék, ami alapítására, fejlődésére vonatkozik. Hozzá tartozik mindazok története, akik valaha azon a településen éltek, alkottak, akik művelték, építették, akik ott otthon voltak.

Családom, a gyóni Zlinszky-család, a város legrégebbi lakóházát vallotta otthonának. Része volt elsősorban Gyón betelepítésében, de szálak kötötték Sári, Felső- és Alsódabas falukhoz is. Itt éltek, itt nyugosznak, innét vettek részt a rendi, majd a polgári Magyarország életében. Úgy gondolom, hozzá tartoznak Gyón múltjához, ezen keresztül Dabas város múltjához is. Örülnék, ha emléküket nem veszne el az őket ismerők elfogytával – annak megőrzéséhez kívánok hozzájárulni alábbi írásommal.”

A kötet születésének további lényeges körülményeit ismerhetjük meg az „Ajánlás” soraiból:

„A Zlinszky-család már több évszázada kötődik településünkhöz, és formálja, alakítja annak arculatát. Értékrendjük, történetük, cselekedeteik átmentek a köztudatba, és helytörténeti értékeink gazdag tárházát gyarapítják. A város különböző pontjain többször is találkozunk a Zlinszky-névvvel. A Zlinszky utca, a Zlinszky-kúria, Zlinszky Elek szabadságharcos honvéd sírja a régi temetőben egyértelműen bizonyítja a család jelenlétét, de erről tanúskodnak anekdoták, levelek, születési, halálozási dokumentumok, kortársak emlékiratai, publicisztikai írások is.

A Zlinszkyek múltja és jelene fontos nekünk, dabasiaknak, mert a mi múltunkkal fonódik össze és a mi jelenünkre is hatással van. Nekik köszönhetjük a gyóni városrész újratelepítését, a településszerkezet kialakulását, a hit átmentését és megőrzését, és sok olyan ma már természetesnek tűnő dolgot, amely mai életünk része lett.

Ajánlom ezt a könyvet mindenkinek, aki fontosnak tartja elődei életének megismerését, és érdeklődik a helytörténet iránt. A kötet anyaga dokumentumokat, adatokat, száraznak tűnő tényeket dolgoz fel, de a szerző oldja ezeket a részleteket elbeszélő, emlékező, anekdotizáló fejezetekkel és gazdag képanyaggal. Így lesz mindenki számára érthető ez a mű, amely lehetőséget teremt a kutatásra, alapokat nyújt szakdolgozatok, diplomamunkák megírásához, de ugyanakkor egy olvasmányos, érdekes könyvet tesz le minden érdeklődő asztalára.

Dr. Zlinszky János, volt alkotmánybíró, a Pázmány Péter Tudományegyetem jogászprofesszora, Dabas város és Pest megye díszpolgára már második kötetével ajándékozza meg bölcsőhelye olvasóközönségét. Fogadják szeretettel és érdeklődéssel A gyóni Zlinszky-család történetét!

Kőszegi Zoltán
polgármester”

A könyv tartalomjegyzéke:

Bevezetés 7

A gyóni donáció 11

A család eredete 13

A Zlinszkyek megjelennek Nyitra megyében és Szakolcán 15

Zlinszky Imre 1679-1722 - az első Pest megyében tisztséget viselő Zlinszky 22

Az első gyóni Zlinszky - Zlinszky János alispán †1747 26

A Gyón-Dabasi quartalicium 30

Az alispán és testvérei 33

A IV. nemzedéktől a gyóni ág leszármazása - A barokk kúria építése 41

„Dabas a világ közepe" 47

A Kossuth-család elhelyezése Dabason 55

Zlinszky Imre (1834. november 4.-1880. július 14.) 64

A Kossuth-családnak síremléket állítanak 79

Elfogynak Gyónon a Zlinszkyek 85

Zlinszky Aladár, a magyar stilsztika atyja 90

Újra Gyónon a Zlinszkyek 109

A Néppárt 111

Alkotmányossági harc Pest megyében 1905/06 116

A IX. nemzedék - a gyóni Nagymama †1947 és gyerekei 117

Építés és újjáépítés - harc az otthon megtartásáért 124

Halász Mihályné: Az Erkel u. 11 129

A szétszórattatásban - összetartva - Viczián Pál 135

És az unokatestvérek 145

Dr. Zlinszky György (1899-1989) 155

A Lónyay utcai családi központ 162

XI. nemzedék - Unokák és dédunokák 168

A hant, mely ideköt - a dabasi sírkápolna felújítása 187

A XI. Dabasi Napok keretében, 2009. szeptember 24-én, a gyóni Halász Móricz-kúriában nagy sikerrel bemutatott kötetet a professzor úr kivételes szellemisége, igényessége és precizitása jellemzi. A kiadást követően az eltelt több mint egy évtizedben adataira számos publikációban hivatkoztak országszerte a Zlinszky-család tagjaival kapcsolatos munkákban, de Dabason is bizonyossá vált, hogy a helytörténeti kutatás egyik pillére, alapműve. A Tisztelt Bizottság által tárgyalt valamennyi Zlinszky-családdal kapcsolatos értéktári javaslatban, sőt azokat meghaladóan is számos alkalommal hivatkozott forrásként szerepelt (Zlinszky Elek, Zlinszky Imre, Zlinszky György, Zlinszky István, Zlinszky Istvánné Mojsisovics Emma, Zlinszky Lászlóné Dabasi Halász Katalin, továbbá Halász Péter és Halász Zsigmond, A dabasi Kossuth-koszorú, Kossuth László síremléke, gróf Ráday Gedeon, stb.).

Ugyancsak lényeges körülmény, hogy a Magyar Katolikus Lexikon szócikkében a professzor úr kiemelt, főművei között kapott helyet ez a családtörténeti munka. A leírtak alapján a kötet települési értéktárunkat is jelentősen gyarapítja, a kulturális örökség kategóriában.

Bibliográfia

Zlinszky János: A gyóni Zlinszky-család. Pressman Bt., Dabas, 2009. 191 p. OSZK jelzete: MC 175.702

Zlinszky János: A gyóni nagymamánál: igaz mesék gyermekkorunkból. Budapest: [Dabas]: [Mátyus Bt.], 2008. 79 p.

Kapui Ágota: Ahol a Zlinszkyek találkoztak. Dabasi Újság 2009. október. p. 17.

Mag Televízió: A gyóni Zlinszky-család - Beszélgetés dr. Zlinszky Jánossal, a könyv szerzőjével. Szerkesztő riporter: Tölle Andrea; Operatőr: Kátai Ferenc; Vágó: Balázs Zoltán.

Dabasi Újság: Eltemették Zlinszky János professzort (fotók: Karlik Dóra). 2015. július. p. 3.

Dabasi Újság: Búcsúzunk gyóni Zlinszky Jánostól. 2015. július. p. 13.

Dabasi Újság: In memoriam Gyóni Zlinszky János (Budapest, 1928. március 7. – 2015. június 18.) születésének 90. évfordulójára. Különszám, 2018.március 7. 16 p.

Szabó József János: A dabasi Rákóczi (y)-kúria. Kézirat, 2021. pp. 2-4.

Závodszy Géza: Ismert vagy ismeretlen? Kliegl József, a festő-feltaláló. Aetas 2015/4. pp. 86-87.

<http://lexikon.katolikus.hu/Z/Zlinszky.html>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Zlinszky_J%C3%A1nos

Összeállította: Valentyik Ferenc